
Breyting á eldi Íslandsbleikju ehf. í Grindavík. Stækkun á eldisrými og framleiðsluaukning úr 1.600 tonnum á ári í 3.000 tonn

Ákvörðun um matsskyldu

NIÐURSTAÐA

Það er niðurstaða Skipulagsstofnunar að stækkun á eldisrými Íslandsbleikju ehf. og aukning á framleiðslumagni úr 1.600 tonnum á ári í 3.000 tonn sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og skuli því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Skipulagsstofnun vekur athygli á að framkvæmdin er háð framkvæmdaleyfi og byggingaleyfi Grindavíkurbæjar skv. 13. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, sbr. reglugerð um framkvæmdaleyfi nr. 722/2012 og skv. lögum um mannvirki nr. 160/2010, sbr. reglugerð um byggingarleyfi nr. 112/2012. Einnig rekstrarleyfi Fiskistofu skv. 7. gr. laga nr. 71/2008 um fiskeldi og starfsleyfi Umhverfisstofnunar samkvæmt reglugerð nr. 785/1999, um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun, sbr. lög nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir. Áður en framkvæmdaleyfi og byggingaleyfi er veitt þarf að liggja fyrir samþykkt breyting á deiliskipulagi. Vakin er athygli á ákvæðum skipulagsreglugerðar nr. 90/2013 um skiplag við sjó.

Deiliskipulagið er háð lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlaða.

Skipulagsstofnun ítrekar mikilvægi þess að Íslandsbleikja ehf. og aðrir sem að framkvæmdinni koma viðhafi þá verktilhögun og mótvægisáðgerðir sem kynnt hafa verið við meðferð málsins þannig að framkvæmdin sé ekki líkleg til að valda verulegum og óafturkræfum áhrifum á umhverfið.

Samkvæmt 14. gr. laga nr. 106/2000 má kæra ákvörðun Skipulagsstofnunar til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála. Kærufrestur er til 19. ágúst 2014.

SKIPULAGSSTOFNUN

INNGANGUR

Þann 20. mars 2014 barst Skipulagsstofnun tilkynning frá Íslandsbleikju ehf. um fyrirhugaða stækkun á eldisrými og framleiðsluaukningu samkvæmt 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 og lið 1 g í 2. viðauka laganna.

Skipulagsstofnun leitaði álits Grindavíkurbæjar, Fiskistofu, Matvælastofnunar, Minjastofnunar Íslands og Umhverfisstofnunar.

Umsagnir bárust frá Grindavíkurbæ með bréfi dags. 31. mars 2014, Fiskistofu með bréfi dags. 8. mars apríl 2014, Matvælastofnun með bréfi dags. 27. mars 2014, Minjastofnun Íslands með bréfi dags. 23. apríl 2014 og Umhverfisstofnun með bréfi dags. 10. apríl 2014. Svör frá framkvæmdaraðila bárust 3. júlí 2014.

FRAMLÖGÐ GÖGN FRAMKVÆMDARAÐILA

Fram kemur að Íslandsbleikja ehf. hyggst stækka eldisrými og auka framleiðslu í eldisstöð félagsins í Grindavík, úr 1.600 tonnum á ári í 3.000 tonn. Stefnt er að því að auka eldisrýmið úr 25.000 m³ í 66.000 m³ í þrem áföngum. Alls er gert ráð fyrir að bæta við 22 steiptum hringlaga kerum sem hvert um sig er 2.000 m³. Í fyrsta áfanga er gert ráð fyrir að byggja nýja fóðurstöð og breyta vatnsmiðlun á áframeldissvæðinu með því að steypa miðlæggar rennur í stað núverandi vatnsmiðlunartanks. Í öðrum áfanga er gert ráð fyrir að steypa 12 ker vestan við núverandi eldisker. Í þriðja áfanga er gert ráð fyrir að steypa 10 eldisker niður við sjávarmál. Fram kemur að kerin verði innan lóðar Íslandsbleikju, sem sé á iðnaðarsvæði samkvæmt núgildandi aðalskipulagi.

Fram kemur að seiðaeldisstöðin á Stað, muni sjá eldinu fyrir meirihluta seiðanna sem þarf til eldisins og verði þeim dælt beint úr seiðastöðinni yfir í áframhaldandi eldi. Ef þörf er á fleiri seiðum en seiðaeldisstöðin á Stað getur annað, verði þau fengin frá öðrum seiðastöðvum og flutt með seiðaflutningabíl í stöðina. Allur fiskur verði bólusetur fyrir flutning úr seiðastöðvum. Fram kemur að bleikjan sé alin upp í sláturstærð á 11-13 mánuðum og verði að þeim tíma liðnum flutt í tankbílum til Grindavíkur til slátrunar og vinnslu. Mestur lífmassi í stöðinni á hverjum tíma eftir stækkun verður 1500-1700 tonn og verði vatnspörf um 3750-4250 l/sek. Vatn sem þarf til eldisins verður dælt úr borholum og gjám á svæðinu, en um er að ræða ísalt vatn og sjó með mismunandi seltu og hita. Gert er ráð fyrir a.m.k. 50% endurnýtingu á vatni þannig að raun vatnspörf fyrir fulla framleiðslu verður um 2500-2700 l/sek.

Fram kemur að fóður verði fengið frá innlendri fóðurverksmiðju og sé gert ráð fyrir að það þurfi 1,2 kg fóðurs til að framleiða hvert kg af fiski. Fóðrun í kerin verði stjórnað af tölvustýrðum blásturskerfum. Gert sé ráð fyrir að heildarlosun úrgangsefna á föstu formi við framleiðslu á 3.000 tonnum á bleikju verði tæp 400 tonn.

Vatnsbúskapur. Fram kemur að bætt verði við fleiri borholum vegna framkvæmda í samráði við Orkustofnun en ekki sé gert ráð fyrir að aukin vatnstaka muni hafa afgerandi áhrif á grunnvatnsstöðu.

Gróður og dýralíf. Fram kemur að gróður á lóð Íslandsbleikju sé frekar rýr og fábreyttur og samanstandi að mestu af mosa og lynggróðri. Fuglalíf á svæðinu er talið rýrt, en líklegt að áhrif á varp verði staðbundin og tímabundin vegna truflunar á framkvæmdatíma. Ekki er talið að framkvæmdin muni hafa teljandi áhrif á lífríki fjörunnar neðan við eldisstöðina.

Aðrir laxfiskar. Fram kemur að hér sé um landeldi að ræða í steiptum kerum og allt frárennslivatn stöðvarinnar fari í gegnum stálgrindur sem varna því að fiskur sleppi og því sé hætt á sleppingum nánast engin.

ÁLIT UMSAGNARAÐILA OG VIÐBRÖGÐ FRAMKVÆMDARAÐILA

Almennt. Fram kemur í umsögnum Grindavíkurbæjar, Fiskistofu, Matvælastofnunar, Minjastofnunar Íslands og Umhverfisstofnunar að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Í umsögn Grindavíkurbæjar kemur fram að 3. áfangi eins og honum sé lýst í tilkynningunni verði utan skilgreinds iðnaðarsvæðis og á svæði á náttúruminjaskrá.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að eftir skoðun ganga, viðræðu við sviðsstjóra skipulags- og umhverfissviðs Grindavíkur og samskipti við Umhverfisstofnun hafi komið í ljós að mörk svæðis á náttúruminjaskrá séu ekki nákvæmlega skilgreind en líklegast sé að mörk svæðisins fylgi lóðarmörkum Íslandsbleikju og fjörunni. Íslandsbleikja hafi tekið mið af þessu og gert breytingu á upphaflegum áformum um staðsetningu kera skv. 3. áfanga með því að hliðra þeim eins langt upp á land og hægt er án þess að breyta þurfi veginum á svæðinu. Bent er á að fjörusvæðið þar sem kerin verða reist sé þegar raskað.

Í umsögn Fiskistofu kemur fram að hverfandi líkur séu taldar á að lifandi fiskur muni sleppa út í umhverfið frá eldisvæðinu. Einnig er talið að áhættan á að sjúkdómur geti borist í villta fiska frá stöðinni sé hverfandi. Fiskistofa fellst á að viðtakinn sé síður viðkvæmur þar sem fráveitan rennur til sjávar ásvæði þar sem mikið hafrot er og sterkir hafstraumar og áratuga reynsla er af losun frá stöðinni.

NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Um er að ræða framleiðsluaukningu og stækkun eldistöðvar Íslandsbleikju ehf. í Grindavík. Gert er ráð fyrir að auka framleiðslu laxi og öðrum eldisfiski til mannelis úr 1.600 tonnum á ári í 3.000 tonn.

Framkvæmdin er tilkynningarskyld til ákvörðunar um matsskyldu samkvæmt 6. gr. og lið 13 a í 2. viðauka í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.

Skipulagsstofnun telur að helstu neikvæðu áhrif framkvæmdarinnar felist í því að meira magn næringarefna muni berast til sjávar miðað við núverandi starfsemi þar sem um er að ræða aukningu á framleiðslumagni. Stofnunin tekur hins vegar undir það mat Fiskistofu og Umhverfisstofnunar að þar sem fráveitan rennur beint í opið haf séu aðstæður með þeim hætti að styrkur næringarefna þynnast hratt út og lítill hætta á uppsöfnun næringarefna. Þá tekur stofnunin einnig undir það álit Fiskistofu að hætta á að sjúkdómar geti borist í villta stofna frá stöðinni séu hverfandi. Skipulagsstofnun telur að staðsetning kera skv. 3. áfanga komi til með að valda raski á fjörunni en að þessi áhrif verði ekki verulega neikvæð þar sem fjörunni hefur að hluta til verið raskað nú þegar.

Í samræmi við 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 hefur Skipulagsstofnun farið yfir þau gögn sem lögð voru fram af hálfu Íslandsbleikju ehf. við tilkynningu, umsagnir og viðbrögð eldisstöðvarinnar vegna þeirra. Á grundvelli þessara gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að aukin framleiðsla laxi og öðrum eldisfiski til mannelis úr 1.600 tonnum á ári í 3.000 tonn í eldisstöð Íslandsbleikju ehf. við Grindavík sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif með tilliti til eðlis framkvæmdarinnar, staðsetningu hennar og eiginleika hugsanlegra áhrifa hennar, sbr. þau viðmið sem tilgreind eru í 3. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum. Því skal framkvæmdin ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Skipulagsstofnun vekur athygli á að framkvæmdin er háð rekstrarleyfi Fiskistofu skv. 7. gr. laga nr. 71/2008 um fiskeldi og starfsleyfi Umhverfisstofnunar samkvæmt reglugerð nr. 785/1999, um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun, sbr. reglugerð nr. 214/2014 og lög nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir. Áður en framkvæmdaleyfi og byggingaleyfi er veitt þarf að liggja fyrir samþykkt breyting á deiliskipulagi. Vakin er athygli á ákvæðum skipulagsreglugerðar nr. 90/2013 um skiplag við sjó. Deiliskipulagið er háð lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætllana.

Skipulagsstofnun ítrekar mikilvægi þess að Íslandsbleikja ehf. og aðrir sem að framkvæmdinni koma viðhafi þá verktilhögun og mótvægisáðgerðir sem kynnt hafa verið við meðferð þannig að framkvæmdin sé ekki líkleg til að valda verulegum og óafturkræfum áhrifum á umhverfið.

Samkvæmt 14. gr. laga nr. 106/2000 má kæra ákvörðun Skipulagsstofnunar til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála. Kærufrestur er til 19. ágúst 2014.

Rut Kristinsdóttir

Jakob Gunnarsson

Skipulagsstofnun